

Molenbiotoopinventarisatie

Tijdens de jaarlijkse molencontactdag van de provincie Noord-Holland op zaterdag 7 oktober jl. in de Grote Kerk te Schermerhorn overhandigde Jaap van der Veen, secretaris van de Provinciale Molencommissie Noord-Holland, de Molenbiotoopinventarisatie Noord-Holland 2006 aan de gedeputeerde Rinske Kruisinga.

Het rapport verschijnt in opdracht van de provinciale molencommissie en met financiële steun van de Provincie en het Prins Bernhard Cultuurfonds. Omdat de provincie de cultuurhistorie een belangrijk rol wil laten spelen in de ruimtelijke ordening is het voor molens, als identiteitsbepalende elementen in het landschap, van belang dat het rapport richting gaat geven bij het opstellen van plannen in de omgeving van molens.

De Provinciale Molencommissie Noord-Holland heeft de molenbiotoop op twee manieren in kaart gebracht. Voor de eerste manier is opdracht gegeven aan wetenschapper Evert-Jan Laméris om met behulp van de door hem ontwikkelde methode alle Noord-Hollandse molenbiotopen vast te leggen.

Bij zijn methode om de mate van windhinder te bepalen wordt gebruik gemaakt van hoogtegegevens die zijn vastgelegd met laserstralen (zie Molens 76). Noord-Holland is na Drenthe de tweede provincie die de methode Laméris heeft gebruikt

om de molenbiotopen te inventariseren. Wij hopen dat meerdere provincies zullen volgen in de hoop dat over enkele jaren alle molens in Nederland op dezelfde 'objectieve' wijze zijn geboekstaafd.

Nadat het onderzoek van Laméris gereed was, heeft er een controle in het veld plaatsgevonden om te zien met wat voor soort obstakels molens te maken hebben, 'bebouwing' en/of 'groen'.

Alle molens zijn bezocht door Klaas Zaal, vrijwillige molenaar van molen F te Burgerbrug. Hij heeft per molen de biotoop beschreven en tevens als aanvulling hierop in de acht hoofdwindrichtingen foto's van de omgeving van de molen gemaakt.

Doel

Het doel van de inventarisatie is tweeledig:

1. Voor belangstellenden en belanghebbenden zoals eigenaren, molenaars, biotoopwachters en biotoopcoördinatoren wordt een duidelijk beeld van de biotoop situatie op dit moment geschetst. Het kan de aanzet zijn om actie te ondernemen om de biotoop te verbeteren of in ieder geval niet te laten verslechteren. In de communicatie over windhinder in de molenbiotoop tussen de biotoopwachter, beleidsmaker of andere belanghebbenden, b.v. de burens of omwonenden, kan het rapport een belangrijke rol spelen.

2. Voor beleidsontwikkelaars bij de provincies, gemeenten en waterschappen maakt deze inventarisatie in één oogopslag duidelijk waar de molens staan en welke kwalificatie de molen heeft. Zo wordt duidelijk aangegeven waar nog verbetering mogelijk is en of er beschermende maatregelen moeten worden getroffen. Met de gegevens uit het rapport is het voor een gemeente of provincie mogelijk de molenbiotopen als molenbeschermingszone op

te nemen in het bestemmingsplan of het provinciale streekplan. Tevens kan bij potentiële bouwlocaties of geplande parkaanleg binnen een molenbiotoop aangegeven worden wat de randvoorwaarden zijn om een vrije windvang van de molen te waarborgen.

Voordeel

Een bijkomend voordeel van de methode Laméris is dat het mogelijk is om bij planontwikkelingen rondom de molen de gegevens in het model in te voeren en de berekening er weer op los te laten waarna uit de gegevens (score) opgemaakt kan worden of er van een verslechtering van de windvang sprake is of niet.

Op de bladzijde hiernaast zijn twee voorbeelden uit het rapport weergegeven:

Een voorbeeld van een slechte molenbiotoop: molen De Eendracht te Alkmaar (links). Een voorbeeld van een goede molenbiotoop: de Twiskemolen te Landsmeer.

De molenbiotoopinventarisatie is ook digitaal beschikbaar. Op de website www.molenbiotoop.nl/noord-holland kunnen de biotooprapporten opgevraagd worden en deze zijn voor eigen gebruik af te drukken.

Zie ook:

Molens nr. 76, dec. 2004 (pag.:22-23)
www.molenbiotoop.nl/noord-holland
www.molenbiotoop.tk
www.ahn.nl (actueel hoogtebestand nederland)
www.cultureelerfgoednh.nl

Voor vragen en of toelichting:

lameris@hotmail.com,
info@lameris-huis.nl,
veen@cultureelerfgoednh.nl,
r.steenbergen@molens.nl

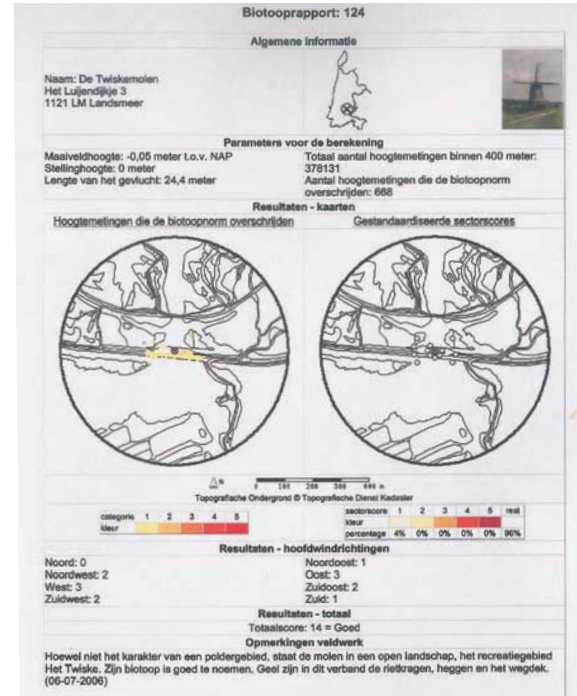
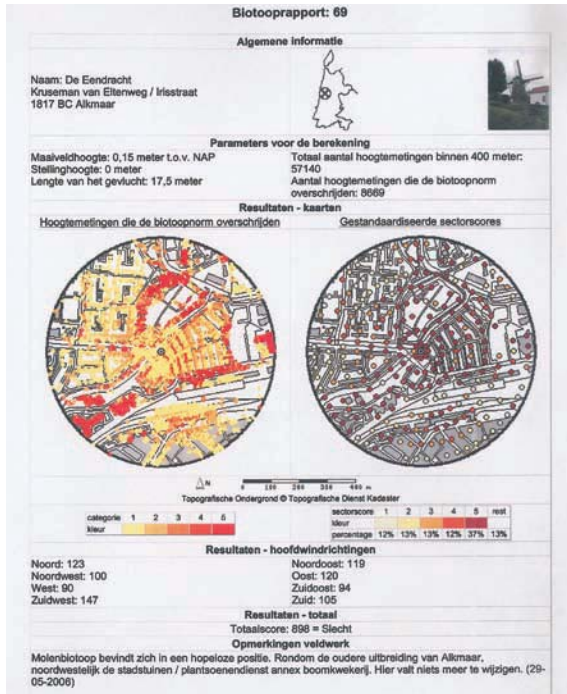

Gedeputeerde Rinske Kruisinga (rechts) neemt uit handen van Tine van der Stroom-van Ewijk, voorzitter van de provinciale molencommissie Noord-Holland, de Molenbiotoopinventarisatie Noord-Holland 2006 in ontvangst. (foto: Gré Breedt)

Noord-Holland 2006

Een voorbeeld van een slechte molenbiotoop:
molen De Eendracht te Alkmaar

Een voorbeeld van een goede molenbiotoop:
de Twiskemolen te Landsmeer.

Richting zuid-oost. (foto's: Klaas Zaal)

Richting zuid.

Richting noord-oost.

Richting west.